

Kärkullan kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

222/00.04.01/2020

KV 16.11.2020 § 52

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh 050 355 3246
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh 050 354 0121
hallintopäällikkö Pilvi Kalliomaa, puh 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kärkullan kuntayhtymän perussopimus astui voimaan 1.1.2011. Sote-uudistusta odotettaessa kuntayhtymä on lykännyt perussopimuksen päivittämisen. Kuntayhtymän perustelu perussopimuksen päivittämiselle on, että sote-uudistus lykkääntyy edelleen, kun taas perussopimuksen päivittämistä ei voi enää lykätä, jonka takia sopimus päivitetään nyt. Nykyinen perussopimus on luettavissa osoitteessa

<http://www.karkulla.fi/assets/Grundavtal.1.1.2011.pdf> (ruotsiksi).

Muutokset kuntayhtymän perussopimukseen on hyväksyttävä kuntayhtymän jäsenkunnilla. Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa (= 22 kuntaa yhteensä 33 jäsenkunnasta). Niiden asukasluku pitää olla vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta (kuntalain § 57).

Muutos on annettu tiedoksi yhtymävaltuustolle 11.6.2020. Kuntayhtymä odottaa jäsenkuntien päätöksiä muutoksen hyväksymisestä ennen syyskuun loppua 2020. Muutettu perussopimus astuu voimaan, kun yhtymävaltuusto toteaa, että riittävä määrä jäsenkuntia on sen hyväksynyt, kuitenkin aikaisintaan 1.1.2021.

Uuteen perussopimukseen tuodut muutokset ovat päivityksiä mm. liittyen kuntalakiin, joka tuli voimaan vuonna 2015. Myös perussopimuksen rakennetta on osittain muutettu. Päivitetty perussopimus sisältää muutoksia myös kuntayhtymän rahoitustapaa ja tehtäviä koskeviin kohtiin, joita kuntayhtymä ei ole erikseen perustellut. Päivittämisen ajankohta ei myöskään ole sopiva, koska sote-uudistukseen liittyvän lainsäädännön lausuntokierros on vielä kesken. Uusi perussopimus on **liitteenä**.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta päätti 2.9.2020 jättää asian pöydälle, jonka jälkeen Kärkulla kuntayhtymästä pyydettiin lisätietoa niistä kohdista, joilta osin perussopimusta ehdotetaan muutettavaksi sekä perusteluja muutoksille. Kärkullan mukaan sisältöä ei ole muutettu ja kyse on vain teknisistä muutoksista. Kärkullan mukaan nykyisen sopimuksen ja uuden sopimusehdotuksen keskeiset erot ovat seuraavat:

- jäsenkuntia on kuntaliitosten takia päivitetty
- lisäys, että kuntayhtymä on kaksikielinen
- yhtymävaltuuston ja muiden elinten jäsenten valintaa, jäsenten äänioikeutta, elinten päätösvaltaisuutta ja yhtymävaltuuston tehtäviä koskevia määräyksiä on täsmennetty

- omistajaohjausta koskeva luku on uusi
- talousarviopykälää on täsmennetty
- lisättyjä kohtia koskien talouden ja toiminnan seurantajärjestelmää sekä tiedonantoa jäsenkunnille.
- lisätty uusi kohta perussopimuksen muuttamisesta

Kaupungin teettämässä vertailussa (**oheismateriaalina**) on rinnakkain voimassa oleva perussopimus ja ehdotettu muutettu perussopimus esitettyjen muutosten vertailemiseksi. Valtuustolle esitetään perussopimukseen esitettyjen muutosten hylkäämistä seuraavilla perusteluilla:

Perussopimuksen muutoksessa ei ole kyse ainoastaan teknisestä muutoksesta tai päivittämisestä, vaan esitetty perussopimusluonnoksen hyväksyminen muuttaisi esimerkiksi kuntayhtymän toiminta-ajatusta ja äänivallan määräytymistä perussopimuksen muutostilanteissa. Myös eräät muut säännökset esimerkiksi rahoitukseen ja jäsenyyteen liittyen (§ 4, § 23 ja § 26 i muutosehdotuksessa) eroavat voimassa olevasta perussopimuksesta, ilman että muutoksia on tarkemmin perusteltu.

Kuntayhtymän tehtävää ja toiminta-ajatusta koskevaa perussopimuksen määräystä on tarkoitus muuttaa siten, että kuntayhtymä voisi jatkossa järjestää jäsenkuntiensa asukkaille ja muillekin myös muita ruotsinkielisiä palveluja kuin kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja. Näitä muita palveluita ei kuitenkaan rajata mitenkään, eikä niille esitetä lakisääteisistä palveluista poikkeavaa rahoitustapaa. Kuntalain 57 §:n 2 momentin mukaan lakisääteisessä yhteistoiminnassa jäsenkuntaa ei kuitenkaan voida ilman suostumusta velvoittaa osallistumaan uusien vapaaehtoisten tehtävien hoitamiseen ja näistä aiheutuviin kustannuksiin. Muutosehdotus voisi tuoda mukanaan huomattavia ennakoimattomia kustannuksia jäsenkunnille, myös sellaisesta toiminnasta, jolle jäsenkunnat eivät ole antaneet hyväksyntää.

Sote-uudistukseen liittyvän lainsäädännön lausuntokierros päättyi 25.9.2020 ja lakiluonnokseen on kirjattu muutoksia Kärkullan asemaan ja tehtävien järjestämistä vastaavaksi. Toteutuessaan sote-uudistus muuttaa Kärkullan kuntayhtymän asemaa olennaisesti. Uudistuksen myötä sairaanhoitopiirien ja kehitysvammaisten erityishuoltopiirien kuntayhtymät on tarkoitus purkaa, jolloin Kärkullan kuntayhtymän toiminta erillisenä kuntayhtymänä lakkaa. Voimaanpanolakiesityksen 54 §:n mukaan on tarkoitus säätää Kärkullan kuntayhtymän tehtävien, kiinteistöjen ja toimitilojen siirtämisestä sote-maakunnalle. Tästä syystä on tarkoituksenmukaisempaa arvioida tarvetta perussopimuksen muuttamiselle vasta sote-uudistuksen lainsäädäntövalmistelun edetessä.

Tämän lisäksi kuntalakiin on valmisteilla muutoksia mm. kuntayhtymiä koskien, joiden johdosta perussopimusta pitää todennäköisesti lähivuosina uudelleen käydä läpi ja muuttaa.

Yllä oleviin syihin viitaten esitetään, että kaupunki ei hyväksy nykyistä täsmennysohjetta esitystä perussopimuksen muuttamiseksi.

Todettakoon sen lisäksi, että nykyisen perussopimuksen muuttaminen edellyttää, että vähintään kaksi kolmanneltä jäsenkunnasta kannattaa muu-

tosta ja että niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Ottaen huomioon, että Espoo (valtuusto 14.9.2020 § 140), Helsinki (kaupunginhallitus 21.9.2020 § 31) ja Vantaa (valtuusto 21.9.2020 § 12) ovat päättäneet, ettei sopimuksen muutoksia hyväksytä, niin käytännössä jo yhteensä 64 prosenttia yhteenlasketusta asukasluvusta ei hyväksy muutosehdotusta.

KH:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Kauniaisten kaupunki hylkää esitetyt muutokset Kärkullan kuntayhtymän perussopimukseen selostusosassa esitetyin perusteluin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.